

Växtbaserat Sverige tackar för möjligheten att få lämna synpunkter på dels det franska förslaget till regler om förbud mot att använda vissa termer (t.ex. filé, biff, skinka) för livsmedel som innehåller vegetabiliska proteiner (TRIS 2023/510/F), dels på det italienska förslaget till nya regler om förbud mot kött som framställts av cellkulturer eller vävnader från ryggradsdjur, samt ett förbud mot att kalla bearbetade produkter som innehåller vegetabiliska proteiner för kött (TRIS 2023/469/I).

Det franska dekretet

Växtbaserat Sverige lämnade redan i december 2021 synpunkter till Kommerskollegium på det då föreslagna franska dekret med liknande regler som sedan antogs av Frankrike, men som nu är föremål för en process om förhandsbesked i EU-domstolen. Den franska högsta förvaltningsdomstolen vänt sig till EU-domstolen för att avgöra om lagen är förenlig med EU-lagstiftning. Detta efter att Högsta förvaltningsdomstolen i Frankrike stoppade tillämpningen av förbudet för köttermer för vegetarisk mat.

Som ni påtalar innehöll det franska dekretet då en bestämmelse om att produkter som lagligen saluförs i andra medlemsstater inte omfattas av de franska reglerna och att det förefaller vara så även denna gång, det är dock inte entydigt att det är så varför Växtbaserat Sverige önskar att Sverige invänder mot den föreslagna lagstiftningen även denna gång.

Orsaken är att de föreslagna reglerna strider mot den grundläggande principen om fri rörlighet för varor. Växtbaserat Sverige anser att reglerna har en likvärdig effekt som en kvantitativ exportrestriktion, vilket innebär ett otillåtet handelshinder enligt artikel 34 i Fördraget om den europeiska unionens funktionssätt. Reglerna strider också mot principen om ömsesidigt erkännande.

Den franska motiveringen att reglerna är till för att skydda konsumenterna kan ifrågasättas då förslaget innebär ett försvarande för konsumenter att göra informerade val av växtbaserade produkter, vilket strider mot syftet med EU-förordning 1169/2011 om livsmedelsinformation samt att lagstiftningen står i strid med övergripande politiska mål i EU:s Farm to Fork-strategi gällande att etablera hållbara livsmedelssystem.

Slutligen innebär förslaget att Frankrike går emot den uppdaterade EU-förordningen om en inre marknadsordning (1308/2013/EU, CMO), som uppdaterades så sent som 2021, där en liknande begränsning mot att använda vissa beteckningar för växtbaserade produkter avvisades av såväl medlemsstaterna som Europaparlamentet (AM 165 och 171).

Växtbaserat Sverige vill också med detta uppmana Kommerskollegium att påtala för regeringen att Sverige bör yttra sig i ovan nämnda ärende om förhandsbesked från EU-domstolen (C-438/23) gällande det första franska dekretet i och med att Sverige var en av de medlemsstater som invände mot dekretet.

Det italienska dekretet

Växtbaserat Sverige önskar att Sverige invänder mot det italienska utkastet till ny reglering som inte förefaller innehålla någon bestämmelse som undantar produkter som lagligen saluförs i andra länder för förbudet.

Precis som det franska dekretet så strider det italienska förslaget mot den grundläggande principen om fri rörlighet för varor. Växtbaserat Sverige anser att

reglerna har en likvärdig effekt som en kvantitativ exportrestriktion, vilket innebär ett otillåtet handelshinder enligt artikel 34 i Fördraget om den europeiska unionens funktionssätt. Reglerna strider också mot principen om ömsesidigt erkännande. Skydd av kulturarv och folkhälsa inte tillräckligt tungt vägande skäl för att frångå en av fördragets fyra friheter. Det italienska förslaget hänvisar till försiktighetsprincipen i artikel 7 i EU:s livsmedelsförordning utan att beakta den rättspraxis som finns på området genom bl.a. ärende C-236/01 Monsanto Agricoltura Italia Spa v. Presidenza del Concilio dei Ministri. Cellbaserade livsmedelsprodukter måste godkännas enligt EU-förordningen om nya livsmedel (2283/2015/EU). Hittills har någon sådan ansökan inte varit föremål för godkännande.

Det italienska förslaget innebär ett försvarande för konsumenter att göra informerade val av växtbaserade produkter, vilket strider mot syftet med EU-förordning 1169/2011 om livsmedelsinformation samt att den står i strid med övergripande politiska mål i EU:s Farm to Fork-strategi gällande att etablera hållbara livsmedelssystem.

Slutligen innebär förslaget att Italien går emot den uppdaterade EU-förordningen om en inre marknadsordning (1308/2013/EU, CMO), som uppdaterades så sent som 2021, där en liknande begränsning mot att använda vissa beteckningar för växtbaserade produkter avvisades av såväl medlemsstaterna som Europaparlamentet (AM 165 och 171).

Det här är Växtbaserat Sverige:

